

การตรวจสอบเครื่องวัดความชื้นข้าวและหักลดน้ำหนักข้าวเปลือก

ปัจจุบันได้มีการนำเครื่องวัดความชื้นข้าวมาใช้เป็นเครื่องวัดหาค่าปริมาณความชื้นของข้าว เพื่อประโยชน์ในการคำนวณราคา จึงได้มีการกำหนดให้เครื่องวัดความชื้นข้าวเป็นเครื่องวัดตามกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งตวงวัด เพื่อดูแลเกี่ยวกับความเที่ยงตรง ให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรม ได้ราคาที่เป็นจริงในการขายข้าวเปลือก ซึ่งกรมการค้าภายใน ได้ส่งเจ้าหน้าที่ซึ่งตวงวัดออกตรวจสอบเครื่องวัดความชื้นข้าวและเครื่องชั่งตามโรงสีและท่าข้าวให้มีความถูกต้องและเที่ยงตรง โดยเครื่องวัดความชื้นและเครื่องชั่งที่ใช้สำหรับซื้อขายข้าวต้องมีคำรับรองจากกรมการค้าภายใน และเครื่องวัดความชื้นข้าวและเครื่องชั่งต้องไม่แสดงค่าน้ำหนัก ปริมาณผิดไปจากที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงกับแบบมาตราเกินอัตราที่กำหนดไว้ พร้อมเข้มงวดให้มีการปิดป้ายแสดงราคาซื้อขายข้าวเปลือกในแต่ละวันให้เกษตรกรเห็นได้ชัดเจน และมีโอกาสตัดสินใจก่อนขายข้าว

นอกจากนี้ เพื่อป้องกันการเอาเปรียบเกษตรกร และกวดราคาซื้อขาย โดยมีการอ้างว่าข้าวมีความชื้นสูง กรมการค้าภายใน ได้ออกประกาศให้การซื้อขายข้าวเปลือกที่มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 15 และสิ่งเจือปนไม่เกินร้อยละ 2 ของน้ำหนัก 1,000 กิโลกรัม จะหักลดความชื้นไม่ได้ ถ้าความชื้นเกินร้อยละ 15 จะหักลดน้ำหนักข้าวเปลือกได้เปอร์เซ็นต์ละไม่เกิน 15 กิโลกรัมต่อน้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 กิโลกรัม แล้วจึงนำน้ำหนักที่เหลือคูณด้วยราคาที่ซื้อขายก็จะได้เท่ากับราคาที่ได้รับจริง

ประกาศกรมการค้าภายใน มีรายละเอียดเกี่ยวกับการหักลดน้ำหนัก ดังนี้

- ความชื้นไม่เกินร้อยละ 15 ไม่ให้มีการหักลดน้ำหนัก
  - ความชื้นเกินร้อยละ 15 แต่ไม่เกินร้อยละ 16 ให้หักลดน้ำหนักได้ไม่เกิน 15 กิโลกรัม
  - ความชื้นเกินร้อยละ 16 แต่ไม่เกินร้อยละ 17 ให้หักลดน้ำหนักได้ไม่เกิน 30 กิโลกรัม
  - ความชื้นเกินร้อยละ 17 แต่ไม่เกินร้อยละ 18 ให้หักลดน้ำหนักได้ไม่เกิน 45 กิโลกรัม
  - ความชื้นเกินร้อยละ 18 แต่ไม่เกินร้อยละ 19 ให้หักลดน้ำหนักได้ไม่เกิน 60 กิโลกรัม
  - ความชื้นเกินร้อยละ 19 แต่ไม่เกินร้อยละ 20 ให้หักลดน้ำหนักได้ไม่เกิน 75 กิโลกรัม
  - ความชื้นเกินร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 21 ให้หักลดน้ำหนักได้ไม่เกิน 90 กิโลกรัม
  - ความชื้นเกินร้อยละ 21 แต่ไม่เกินร้อยละ 22 ให้หักลดน้ำหนักได้ไม่เกิน 105 กิโลกรัม
  - ความชื้นเกินร้อยละ 22 แต่ไม่เกินร้อยละ 23 ให้หักลดน้ำหนักได้ไม่เกิน 120 กิโลกรัม
  - ความชื้นเกินร้อยละ 23 ขึ้นไป ให้หักลดน้ำหนักในแต่ละเปอร์เซ็นต์ความชื้นได้ไม่เกิน 15 กิโลกรัม
- ข้าวเปลือกที่มีปริมาณต่ำหรือสูงกว่า 1,000 กิโลกรัม ให้คิดเทียบหักน้ำหนักตามอัตราส่วน

เกษตรกรที่พบการเอารัดเอาเปรียบในการชั่งน้ำหนัก การหักลดน้ำหนัก ความชื้น การหักสิ่งเจือปน สามารถแจ้งได้ที่สายด่วน 1569 หรือสำนักงานการค้า ภายในจังหวัด ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัดของท่าน เพื่อจะได้ทำการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง หากพบมีการเอารัดเอาเปรียบเกษตรกร จะถูกดำเนินการตามกฎหมายทั้งทางปกครองและอาญาต่อไป
